

Spis treści

Przedmowa	V
Wykaz skrótów	XVII
Rozdział I. Kary	1
§ 1. System środków reakcji prawnokarnej. Rys historyczny	29
I. Zagadnienia wprowadzające	29
II. System kar w Kodeksie karnym z 1932 r.	32
III. System kar i innych środków reakcji prawnokarnej w Kodeksie karnym z 1969 r.	43
IV. System środków reakcji prawnokarnej w Kodeksie karnym z 1997 r.	54
1. System środków reakcji prawnokarnej w Kodeksie karnym z 1997 r. w pierwotnym brzmieniu	54
2. System środków reakcji prawnokarnej w Kodeksie karnym z 1997 r. po zmianach	69
V. System kar i innych środków reakcji karnej w Kodeksie karnym skarbowym	79
VI. System kar i środków karnych w Kodeksie wykroczeń	83
§ 2. Kara grzywny	85
I. Istota i treść kary grzywny	85
II. Geneza i zarys historyczny kary grzywny	87
1. Kara grzywny w dawnym prawie polskim	87
2. Kara grzywny w prawie karnym okresu II Rzeczypospolitej. Kodeks karny z 1932 r.	95
3. Kara grzywny w prawie karnym Polski Ludowej	99
A. Kara grzywny w okresie poprzedzającym kodyfikację karną z 1969 r.	99
B. Kara grzywny w Kodeksie karnym z 1969 r. i w praktyce sądowej	104
III. Kara grzywny w Kodeksie karnym z 1997 r.	115
1. Uwagi wprowadzające. Teoretyczny model tzw. systemu stawek dziennych	115
2. Grzywna wymierzana w stawkach dziennych	122
A. Liczba stawek dziennych	123
B. Wysokość stawki dziennej	126
3. Problem zakazu orzekania grzywny	128
4. Podstawy orzekania grzywny	132
A. Grzywna orzekana jako kara samoistna	133
B. Grzywna orzekana obok kary pozbawienia wolności (tzw. kumulatywna)	139
C. Grzywna orzekana w ramach warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności	141
IV. Grzywna określana kwotowo	143
V. Kary zastępcze za nieuiszczoną grzywnę	145
VI. Kara grzywny w praktyce sądowej	154
VII. Kara grzywny w Kodeksie karnym skarbowym	163

VIII. Kara grzywny w Kodeksie wykroczeń	170
§ 3. Kara ograniczenia wolności	175
I. Rozważania ogólne dotyczące istoty, funkcji i genezy kary ograniczenia wolności	175
1. Funkcja kary ograniczenia wolności	175
2. Praca jako kara a uwarunkowania międzynarodowe	181
3. Geneza kary ograniczenia wolności	183
II. Kara ograniczenia wolności w obowiązującym Kodeksie karnym z 1997 r.	188
1. Uwagi ogólne	188
2. Podstawy prawne orzekania kary ograniczenia wolności sprzed nowelizacji z 20.2.2015 r.	191
III. Treść kary ograniczenia wolności	193
1. Zakazy i obowiązki związane z karą ograniczenia wolności	193
2. Zakaz zmiany miejsca stałego pobytu bez zgody sądu	194
3. Obowiązek wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne	195
A. Wykonywanie nieodpłatnej, kontrolowanej pracy	195
B. Dokonywanie potrąceń z miesięcznego wynagrodzenia	199
C. Wykonywanie pracy lub dokonywanie potrąceń z miesięcznego wynagrodzenia z równoczesnym nałożeniem na skazanego określonych obowiązków	203
IV. Warunkowe zawieszenie wykonania kary ograniczenia wolności	209
V. Kara ograniczenia wolności po zmianach wprowadzonych nowelą z 20.2.2015 r.	210
1. Uwagi ogólne	210
2. Podstawy prawne orzekania kary ograniczenia wolności	211
3. Treść kary ograniczenia wolności	213
VI. Wymiar kary ograniczenia wolności	214
1. Czasokres wymiaru kary ograniczenia wolności	214
2. Bieg okresu wykonywania kary ograniczenia wolności	215
3. Postacie kary ograniczenia wolności	217
A. Obowiązek wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne (art. 34 § 1a pkt 1 KK)	218
B. Obowiązek pozostawania w miejscu stałego pobytu lub w innym wyznaczonym miejscu, z zastosowaniem systemu dozoru elektronicznego (art. 34 § 1 pkt 2 KK)	219
C. Obowiązek, o którym mowa w art. 72 § 1 pkt 7a (art. 34 § 1a pkt 3)	220
D. Potrącenia od 10% do 25% wynagrodzenia za pracę w stosunku miesięcznym na cel społeczny wskazany przez sąd (art. 34 § 1a pkt 4 KK)	222
VII. Tzw. kary mieszane	223
VIII. Obowiązki orzekane obok kary ograniczenia wolności	223
IX. Kara łączna kary ograniczenia wolności	224
1. Uwagi ogólne	224
2. Zasady orzekania kary łącznej ograniczenia wolności	225
3. Kara ograniczenia wolności za przestępstwa skarbowe	226
X. Kara ograniczenia wolności w Kodeksie wykroczeń	227
§ 4. Kara pozbawienia wolności	227
I. Kara pozbawienia wolności – istota	227
II. Rys historyczny	230
1. Geneza kary pozbawienia wolności	230

2. Kara pozbawienia wolności w dawnym prawie polskim	234
3. Kara pozbawienia wolności na ziemiach polskich w dobie rozbiorów	237
4. Kara pozbawienia wolności w prawie karnym II Rzeczypospolitej	244
A. Kara pozbawienia wolności przed wejściem w życie Kodeksu karnego z 1932 r.	244
B. Kara pozbawienia wolności w Kodeksie karnym z 1932 r.	246
C. Kara pozbawienia wolności w praktyce wymiaru sprawiedliwości	252
D. Wykonywanie kary pozbawienia wolności	254
5. Kara pozbawienia wolności w latach 1945–1997.	258
A. Kara pozbawienia wolności przed wejściem w życie Kodeksu karnego z 1969 r.	258
B. Kara pozbawienia wolności w Kodeksie karnym z 1969 r.	260
C. Kara pozbawienia wolności w praktyce wymiaru sprawiedliwości	265
D. Wykonywanie kary pozbawienia wolności	271
III. Współczesny kształt kary pozbawienia wolności.	274
1. Kara pozbawienia wolności w obowiązującym Kodeksie karnym	274
2. Kara łączna pozbawienia wolności.	287
3. Zastępcza kara pozbawienia wolności	288
4. Kara pozbawienia wolności w praktyce wymiaru sprawiedliwości	292
5. Wykonywanie kary pozbawienia wolności.	296
6. Wykonywanie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego.	302
IV. Kara pozbawienia wolności w prawie karnym skarbowym	308
§ 5. Kara 25 lat pozbawienia wolności.	310
I. Uwagi ogólne	310
II. Geneza i ewolucja kary 25 lat pozbawienia wolności	311
III. Kontrowersje wokół kary 25 lat pozbawienia wolności.	314
IV. Kara 25 lat pozbawienia wolności w aktualnym ustawodawstwie polskim	318
V. Dane statystyczne i wyniki badań.	325
§ 6. Kara dożywotniego pozbawienia wolności	328
I. Uwagi wstępne	328
II. Zarys historyczny	329
III. Spór o karę dożywotniego pozbawienia wolności	336
IV. Kara dożywotniego pozbawienia wolności w aktualnym ustawodawstwie polskim	343
1. Zasady orzekania kary dożywotniego pozbawienia wolności	343
2. Prawne środki skrócenia kary dożywotniej	351
3. Wykonywanie kary dożywotniego pozbawienia wolności.	358
V. Dane statystyczne i wyniki badań.	360
§ 7. Problem kary śmierci	364
I. Uwagi ogólne	364
II. Debaty nad karą śmierci	365
1. Spór etyczny o karę śmierci	365
2. Argumenty o charakterze prawnym	370
3. Problem błędu w sądowym stosowaniu kary śmierci.	378
4. Debata nad karą śmierci w świetle praw człowieka	379
5. Uwagi końcowe.	382
III. Kara śmierci w perspektywie międzynarodowej	382
1. Kara śmierci na tle działań ONZ.	382
2. Kara śmierci na tle regionalnych aktów ochrony praw człowieka	389
A. Europejska Konwencja Praw Człowieka i Protokoły dodatkowe	389
B. Unia Europejska wobec kary śmierci	392

C. Kara śmierci w interamerykańskim systemie praw człowieka	394
D. Kara śmierci na tle afrykańskiego systemu ochrony praw człowieka	395
E. Kara śmierci w świetle islamskiego systemu ochrony praw człowieka	397
3. Uwagi końcowe	399
IV. Kara śmierci w Polsce	399
1. Uwagi ogólne	399
2. Kara śmierci w dawnym prawie polskim	400
3. Kara śmierci w Kodeksie karnym z 1932 r.	407
4. Kara śmierci w prawie karnym Polski Ludowej	409
A. Kara śmierci w prawie karnym do czasu wejścia w życie Kodeksu karnego z 1969 r.	409
B. Pozycja normatywna kary śmierci w latach 1969–1997	412
C. Stosowanie kary śmierci w Polsce w latach 1946–1998	417
5. Obowiązujący stan prawny w zakresie kary śmierci i propozycje jej przywrócenia	419
6. Opinia publiczna w Polsce wobec kary śmierci	424
§ 8. Inne rodzaje kar	425
I. Uwagi ogólne	425
II. Kara aresztu wojskowego	425
1. Krótka historia kary aresztu wojskowego	425
2. Kara aresztu wojskowego w Kodeksie karnym z 1997 r.	427
3. Kara aresztu wojskowego w Kodeksie karnym skarbowym z 1999 r.	430
4. Kara aresztu wojskowego w praktyce sądów wojskowych	431
III. Kara aresztu	432
1. Ewolucja kary aresztu	432
2. Kara aresztu w Kodeksie wykroczeń z 1971 r.	437
3. Kara aresztu w praktyce	442
4. Krytyka kary aresztu	449
IV. Kara nagany	452
Rozdział II. Środki karne	457
§ 9. Środki karne w ogólności	473
I. Geneza i rys historyczny środków karnych (kar dodatkowych)	473
II. Katalog środków karnych w Kodeksie karnym z 1997 r.	478
III. Formy prawne orzekania środków karnych	486
1. Środki karne orzekane obok kary (kumulatywnie)	486
2. Środki karne orzekane w wypadku odstąpienia od wymierzenia kary	488
3. Środki karne orzekane tytułem kary ograniczenia wolności oraz tytułem środka probacyjnego	493
4. Środki karne orzekane tytułem środka zabezpieczającego	496
IV. Czas trwania środków karnych	498
V. Uznanie środka karnego za wykonany	502
VI. Środki karne w Kodeksie karnym skarbowym	505
VII. Środki karne w Kodeksie wykroczeń	509
§ 10. Pozbawienie praw publicznych	511
I. Rys historyczny	511
II. Funkcje pozbawienia praw publicznych	523
III. Treść pozbawienia praw publicznych	526
1. Uwagi ogólne	526
2. Utrata prawa wyborczego	527
3. Utrata prawa do udziału w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości	533
4. Utrata prawa do pełnienia funkcji	536

5. Utrata stopnia wojskowego i powrót do stopnia szeregowego	538
6. Utrata orderów, odznaczeń i tytułów honorowych	539
IV. Przesłanki orzekania pozbawienia praw publicznych w Kodeksie karnym	543
1. Uwagi ogólne	543
2. Pojęcie motywacji	544
3. Pojęcie motywacji zasługującej na szczególne potępienie	546
4. Motywacja zasługująca na szczególne potępienie a problematyka winy	549
5. Motywacja uznawana za zasługującą na szczególne potępienie	551
V. Przesłanki orzekania pozbawienia praw publicznych w Kodeksie karnym skarbowym	559
VI. Prawne skutki skazania na pozbawienie praw publicznych	562
VII. Problematyka ustawowego i sądowego wymiaru pozbawienia praw publicznych	565
§ 11. Zakaz zajmowania określonego stanowiska, wykonywania określonego zawodu lub prowadzenia określonej działalności gospodarczej	571
I. Rys historyczny	571
II. Funkcje zakazów zajmowania określonego stanowiska, wykonywania określonego zawodu lub prowadzenia określonej działalności gospodarczej	579
III. Treść zakazów zajmowania określonego stanowiska, wykonywania określonego zawodu lub prowadzenia określonej działalności gospodarczej	581
1. Uwagi ogólne	581
2. Znaczenie pojęć stanowiska, zawodu i działalności gospodarczej	586
IV. Przesłanki orzekania zakazów zajmowania określonego stanowiska, wykonywania określonego zawodu lub prowadzenia określonej działalności gospodarczej w Kodeksie karnym	596
V. Przesłanki orzekania zakazów zajmowania prowadzenia określonej działalności gospodarczej, wykonywania określonego zawodu lub zajmowania określonego stanowiska w Kodeksie karnym skarbowym	605
VI. Problematyka sądowego wymiaru zakazów zajmowania określonego stanowiska, wykonywania określonego zawodu lub prowadzenia określonej działalności gospodarczej	608
§ 12. Zakaz prowadzenia działalności związanej z wychowaniem, leczeniem, edukacją małoletnich lub z opieką nad nimi	611
I. Uwagi wstępne	611
II. Istota i treść środka karnego	613
III. Warunki orzekania środka karnego	618
1. Uwagi ogólne	618
2. Skazanie na karę pozbawienia wolności za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności na szkodę małoletniego	618
3. Skazanie na karę pozbawienia wolności za umyślne przestępstwo przeciwko życiu i zdrowiu na szkodę małoletniego	621
IV. Tryby orzekania środka karnego	621
V. Temporalny zakres orzekania środka karnego	622
1. Granice czasowe	622
2. Skrócenie terminu środka karnego	622
VI. Zatarcie skazania	623

§ 13. Zakaz przebywania w określonych środowiskach lub miejscach, zakaz kontaktowania się z określonymi osobami, zakaz zbliżania się do określonych osób lub zakaz opuszczania określonego miejsca pobytu bez zgody sądu	624
I. Uwagi wstępne	624
II. Istota i treść środka karnego	626
III. Przesłanki orzekania środka karnego	634
IV. Tryb orzekania środka karnego	638
V. Temporalny zakres orzekania środka karnego z art. 39 pkt 2b KK	638
1. Granice czasowe	638
2. Skrócenie terminu środka karnego z art. 39 pkt 2b KK	639
§ 14. Środek karny zakazu wstępu na imprezę masową	640
I. Uwagi ogólne	640
II. Treść zakazu wstępu na imprezę masową	641
III. Przesłanki orzekania zakazu wstępu na imprezę masową	646
IV. Sposób orzekania zakazu wstępu na imprezy masowe	647
V. Konsekwencje niewykonania zakazu wstępu na imprezy masowe	648
§ 15. Zakaz wstępu do ośrodków gier i uczestnictwa w grach hazardowych	648
§ 16. Nakaz okresowego opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym	651
I. Uwagi wstępne	651
II. Istota i przesłanki orzekania środka karnego	655
III. Tryb orzekania środka karnego	658
IV. Temporalny zakres orzekania środka karnego z art. 39 pkt 2b KK	658
1. Granice czasowe	658
2. Skrócenie terminu środka karnego z art. 39 pkt 2b KK	658
§ 17. Zakaz prowadzenia pojazdów	659
I. Ewolucja przepisów dotyczących zakazu prowadzenia pojazdów w prawie karnym	659
II. Zakaz prowadzenia pojazdów w Kodeksie karnym	665
1. Uwagi ogólne	665
2. Przesłanki fakultatywnego trybu orzekania zakazu prowadzenia pojazdów	667
A. Zakres podmiotowy zakazu prowadzenia pojazdów	667
B. Skazanie za przestępstwo przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji	671
3. Zakres przedmiotowy zakazu prowadzenia pojazdów	674
A. Uwagi ogólne	674
B. Pojazd określonego rodzaju	675
C. Pojazd mechaniczny	679
4. Przesłanki obligatoryjnego trybu orzekania zakazu prowadzenia pojazdów	682
A. Stan nietrzeźwości	682
B. Stan pod wpływem środka odurzającego	686
C. Zbiegnięcie sprawcy z miejsca zdarzenia	689
5. Okres zakazu prowadzenia pojazdów	692
6. Bieg okresu zakazu prowadzenia pojazdów i jego skracanie	696
III. Zakaz prowadzenia pojazdów w świetle danych statystycznych	699
IV. Zakaz prowadzenia pojazdów w prawie wykroczeń	701
1. Ewolucja przepisów dotyczących zakazu prowadzenia pojazdów w prawie wykroczeń	701

2. Zakaz prowadzenia pojazdów w obowiązującym Kodeksie wykroczeń	703
§ 18. Świadczenie pieniężne.	705
I. Historyczne precedensy świadczenia pieniężnego na cele społeczne	705
II. Świadczenie pieniężne w obowiązujących przepisach karnych oraz funkcje i charakter tej sankcji	707
III. Relacje pomiędzy świadczeniem pieniężnym na cele społeczne a sankcjami o charakterze finansowym	717
1. Świadczenie pieniężne a grzywna.	717
2. Świadczenie pieniężne a nawiązka	719
3. Świadczenie pieniężne a obowiązek naprawienia szkody	719
IV. Ustawowy i sądowy wymiar świadczenia pieniężnego na cele społeczne.	720
V. Orzekanie świadczenia pieniężnego na cele społeczne – aspekty procesowe i wykonawcze	728
VI. Praktyka w zakresie orzekania i wykonywania orzeczeń o świadczeniu pieniężnym	731
VII. Świadczenie pieniężne po nowelizacji wprowadzonej ZmKK z 20.2.2015 r.	731
VIII. Podsumowanie. Wnioski <i>de lege ferenda</i>	732
1. Wnioski <i>de lege ferenda</i>	733
§ 19. Podanie wyroku do publicznej wiadomości	733
I. Uwagi wstępne	733
II. Ewolucja podania wyroku do publicznej wiadomości w polskim prawie karnym	734
1. Podanie wyroku do publicznej wiadomości w Kodeksie karnym z 1932 r.	734
2. Podanie wyroku do publicznej wiadomości w Kodeksie karnym z 1969 r.	737
3. Podanie wyroku do publicznej wiadomości w Kodeksie karnym z 1997 r.	740
III. Istota i przesłanki orzekania środka karnego podania wyroku do publicznej wiadomości	742
IV. Tryb i sposób podania wyroku do publicznej wiadomości.	749
V. Podanie wyroku do publicznej wiadomości na podstawie innych przepisów prawno Karnych	753
1. Kodeks wykroczeń	753
2. Kodeks karny skarbowy	753
3. Ustawa o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary	754
§ 20. Pozbawienie lub ograniczenie praw rodzicielskich lub opiekuńczych	754
I. Uwagi ogólne	754
II. Historia pozbawienia praw rodzicielskich lub opiekuńczych w polskim prawie karnym.	755
III. Aktualny stan prawny w zakresie prawno Karnych możliwości ingerowania w prawa rodzicielskie lub opiekuńcze	764
IV. Projekty nowelizacji KK zmierzające do przywrócenia środka penalnego pozbawiania praw rodzicielskich lub opiekuńczych.	768
V. Uwagi i propozycje <i>de lege ferenda</i>	770
Rozdział III. Przepadek i środki kompensacyjne	777
§ 21. Wprowadzenie do rozdziału „Przepadek i środki kompensacyjne”	787
§ 22. Przepadek	789
I. Wprowadzenie	789

II. Podstawy orzekania przypadku	791
III. Przepadek w perspektywie historycznej	794
IV. Kwestie terminologiczne	796
V. Postacie przedmiotów podlegających przypadkowi	800
VI. Funkcje przypadku	801
VII. Tryby orzekania przypadku	803
VIII. Przepadek tzw. owoców działalności przestępczej	806
IX. Przepadek tzw. narzędzi czynu karalnego (<i>instrumenta sceleris</i>)	825
X. Przepadek przedmiotów, których określone formy dysponowania objęte są zakazem	831
XI. Szczególne postacie przypadku przedmiotów w prawie karnym skarbowym	835
XII. Przepadek przedmiotów (korzyści majątkowych) niebędących własnością sprawcy	836
XIII. Ustawowe zakazy orzekania przypadku	841
XIV. Substytucyjne formy orzekania przypadku przedmiotów(korzyści majątkowych)	850
XV. Konsekwencje orzeczenia przypadku	857
XVI. Wykonanie orzeczonego przypadku	858
§ 23. Obowiązek naprawienia szkody jako lub zadośćuczynienia za doznaną krzywdę	859
I. Uwagi wstępne	859
II. Charakter prawny obowiązku naprawienia szkody	863
III. Przesłanki orzeczenia obowiązku naprawienia szkody	867
1. Wniosek ze strony podmiotu uprawnionego i orzeczenie z urzędu	867
2. Stwierdzenie winy sprawcy	877
3. Konieczność istnienia szkody w dniu wyrokowania	878
IV. Pojęcie szkody	881
V. Sposób i termin naprawienia szkody	886
VI. Wykonanie środka karnego w postaci obowiązku naprawienia szkody	890
§ 24. Nawiazka	893
I. Geneza i historyczna ewolucja instytucji nawiazki	893
1. Kary prywatne, odszkodowanie i zadośćuczynienie	893
2. System kompozycji	897
3. Nawiazka w dawnym polskim prawie karnym	900
4. Nawiazka w ustawodawstwie okresu zaborów	904
A. Uwagi ogólne	904
B. Nawiazka w prawie austriackim	905
C. Nawiazka w prawie niemieckim	906
D. Nawiazka w prawie rosyjskim	907
E. Podsumowanie	908
5. Nawiazka w dwudziestoleciu międzywojennym	908
A. Uwagi wstępne	908
B. Nawiazka w pozakodeksowym prawie karnym okresu międzywojennego	909
C. Nawiazka w prawie wykroczeń	910
6. Nawiazka w pozakodeksowym prawie karnym okresu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej	910
7. Odrodzenie nawiazki w Kodeksie karnym z 1969 r.	911
II. Nawiazka w obowiązującym prawie karnym i w prawie wykroczeń	914
1. Nawiazka w Kodeksie karnym (stan przed nowelizacją ZmKK z 20.2.2015 r.)	914

2. Nowe postaci nawiązek określonych w KK w świetle ZmKK z 20.2.2015 r.	925
3. Nawiązki określone w pozakodeksowym prawie karnym	928
4. Nawiązka w Kodeksie wykroczeń	936
III. Charakter nawiązki i jej miejsce w systemie sankcji karnych	943
1. Problem określenia charakteru prawnego nawiązki	943
2. Umieszczenie nawiązki w systemie sankcji karnych	945
IV. Ustawowy i sądowy wymiar nawiązki	948
1. Ustawowy wymiar nawiązki.	948
2. Sądowy wymiar nawiązki.	950
3. Orzekanie nawiązki w praktyce w świetle danych statystycznych i badań aktowych	957
V. Procesowe i wykonawcze aspekty orzekania nawiązki	959
VI. Podsumowanie. Projekty zmian. Wnioski <i>de lege ferenda</i>	965
Rozdział IV. Poddanie sprawy próbie (środki probacyjne)	973
§ 25. Pojęcie i formy probacji. Zagadnienia ogólne	987
1. Geneza i rozwój probacji	987
II. Zakres pojęć: probacja i środki probacyjne (związane z poddaniem sprawy próbie).	993
§ 26. Warunkowe umorzenie postępowania karnego	996
1. Uwagi wprowadzające	996
II. Charakter prawny warunkowego umorzenia	1017
III. Przesłanka zagrożenia czynu karą nieprzekraczającą 5 lat pozbawienia wolności	1028
1. Uwagi ogólne	1028
IV. Przesłanka poprzedniej niekaralności sprawcy za przestępstwo umyślne.	1038
V. Przesłanka stopnia winy sprawcy i społecznej szkodliwości czynu.	1045
1. Uwagi ogólne	1045
2. Przesłanka stopnia winy	1046
3. Przesłanka stopnia społecznej szkodliwości czynu	1050
VI. Przesłanka niebudzących wątpliwości okoliczności popełnienia czynu ..	1056
VII. Przesłanka pozytywnej prognozy	1061
VIII. Okres próby i obowiązki próby	1063
1. Okres próby.	1063
2. Dozór.	1064
3. Obowiązki okresu próby i inne dolegliwości	1067
A. Uwagi ogólne	1067
B. Obowiązek naprawienia szkody	1072
C. Nawiązka	1081
D. Inne obowiązki i inne dolegliwości	1081
IX. Podjęcie postępowania	1090
§ 27. Warunkowe zawieszenie wykonania kary	1096
1. Geneza i pierwsze etapy rozwoju warunkowego zawieszenia wykonania kary.	1096
1. W prawie zagranicznym	1096
A. W Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej.	1096
B. W Anglii.	1099
C. Na kontynencie europejskim	1101
D. Wczesne ukształtowanie modeli instytucji	1103
2. Pierwsze etapy ewolucji instytucji w Polsce.	1105
II. Ewolucja warunkowego zawieszenia wykonania kary w prawie polskim po II wojnie światowej	1108

1. Ewolucja instytucji do 1969 r.	1108
2. Kodeks karny z 1969 r.	1112
3. Kodeks karny z 1997 r. – stan prawny do 2015 r.	1115
4. Reforma z 2015 r.	1124
A. Podstawy stosowania	1124
B. Okres próby	1125
C. Dodatkowa grzywna, dozór i obowiązki	1126
D. Odwołanie warunkowego zawieszenia	1128
E. Skutki odwołania	1128
F. Inne zmiany	1130
G. Aktualny kształt prawnokarny – ogólna charakterystyka	1131
III. Kryminalnopolityczna funkcja instytucji	1137
§ 28. Warunkowe przedterminowe zwolnienie	1141
I. Warunkowe zwolnienie w latach 1918–1997	1141
1. Lata 1918–1932.	1141
2. Kodeks karny z 1932 r.	1146
A. Uwagi wstępne	1146
B. Podstawy stosowania	1147
C. Okres próby	1148
D. Odwołanie zwolnienia	1148
3. Warunkowe zwolnienie w latach 1951–1969	1149
4. Kodeks karny i Kodeks karny wykonawczy z 1969 r.	1153
A. Uwagi wstępne.	1153
B. Podstawy stosowania	1154
C. Przesłanki formalne	1157
D. Okres próby, obowiązki i dozór nad skazanym	1160
E. Odwołanie zwolnienia	1161
II. Warunkowe zwolnienie w KK i KKW z 1997 r.	1162
1. Uwagi wstępne	1162
2. Podstawy stosowania	1165
3. Przesłanki materialne (prognostyczne).	1173
A. Przesłanki	1173
B. Podsumowanie i wnioski	1188
4. Przesłanki formalne.	1190
III. Okres próby, dozór i obowiązki nakładane na skazanego	1202
1. Uwagi wstępne	1202
2. Funkcje i czas trwania okresu próby.	1205
3. Zakres nakładanych na skazanego obowiązków.	1207
4. Skutki pomyślnego i niepomyślnego przebiegu i wpływu okresu próby: uznanie kary za wykonaną lub odwołanie warunkowego zwolnienia	1215
A. Uwagi wstępne.	1215
B. Skutki pomyślnego przebiegu i wpływu okresu próby.	1217
C. Odwołanie warunkowego zwolnienia	1218
D. Uwagi końcowe i wnioski	1220
Indeks rzeczowy	1223